

مرکز حقوق کیفری بین المللی ایران
Iranian Center for
International Criminal Law

گزارش دادستانی دیوان در ارتباط با ارزیابی مقدماتی وضعیت میانمار/بنگلادش

دسامبر ۲۰۱۸ میلادی

موضوعات اولیه مربوط به صلاحیت

پیشینه

بنگلادش در ۲۳ مارچ ۲۰۱۰ سند تصویب اساسنامه رم را تودیع نمود. بدین ترتیب دیوان، نسبت به جرایم واقع شده در ۱ ژوئن ۲۰۱۰ و یا پس از آن که یا در قلمرو سرزمینی بنگلادش، طبق شق الف بند دوم ماده ۱۲، و یا توسط اتباع آن ارتکاب یافته باشند، طبق شق ب بند دوم ماده ۱۲، دارای صلاحیت است.

علاوه بر این در تصمیم مورخ ۶ سپتامبر ۲۰۱۸، شعبه پیش دادرسی احراز نمود که دیوان می تواند طبق شق الف بند دوم ماده ۱۲ اساسنامه، نسبت به جرمی که حداقل یکی از عناصر آن و یا بخشی از چنین جرمی در قلمروی سرزمینی یکی از دول عضو اساسنامه رخ داده باشد، ادعای صلاحیت کند. به طور خاص، دادرسان بیان داشتند که فعل «اخراج»، که در دولتی آغاز شده است که عضو اساسنامه نیست (به واسطه تبعید یا دیگر رفتارهای اجباری) و در یک دولت عضو اساسنامه کامل شده است (از رهگذر عبور از مرز دولت دیگر) در محدوده مولفه های شق الف بند دوم ماده ۱۲ قرار می گیرد. شعبه همچنین اظهار داشت که منطق مشابهی می تواند نسبت به دیگر جرایم در حوزه صلاحیت دیوان از جمله شکنجه و دیگر رفتارهای غیرانسانی طبق مواد ۷(۱)ه و ۷(۱)ک(ک) اساسنامه به عنوان جرم علیه بشریت اعمال شود.

در نتیجه، اگرچه میانمار عضو «اساسنامه رم» نیست و اعلامیه ای را هم تحت ماده ۱۲(۳) مبنی بر پذیرش صلاحیت دیوان صادر نکرده است، شعبه معتقد بود که دیوان نسبت به جرایم ادعایی رخ داده در بنگلادش دارای صلاحیت است.

پیشینه زمینه ای

بنگلادش در جنوب آسیا در خلیج بنگال واقع شده، و در جنوب شرقی دارای مرز مشترک با میانمار است. از زمان استقلال در سال ۱۹۴۸، تاریخ سیاسی میانمار با شماری از شورش ها و منازعات داخلی برای استقلال قومی و در امتداد

«وضعیت جمهوری خلق بنگلادش / اتحادیه جمهوری میانمار» از تاریخ ۱۸ سپتامبر ۲۰۱۸ در مرحله «ارزیابی مقدماتی» بوده است. دفتر دادستان، در ارتباط با این وضعیت در مجموع ۳۴ گزارش و مکاتبه طبق ماده ۱۵ اساسنامه در ارتباط با حوادث رخ داده از اگوست ۲۰۱۷ میلادی به بعد دریافت کرده است.

در تاریخ ۹ آپریل ۲۰۱۸ دادستانی دیوان، درخواستی را پیرو بند سوم مقرر ۴۶ مقررات دیوان و بند سوم ماده ۱۹ اساسنامه رم ثبت کرد که نظر دادرسان را در ارتباط با این مساله که آیا دیوان می تواند پیرو ماده ۱۲(۲)الف) اساسنامه نسبت به ادعای اخراج اعضای مردم روهینگای از میانمار به بنگلادش اعمال صلاحیت کند یا خیر، طلب می کرد.

در تاریخ ۱۱ آپریل ۲۰۱۸، رئیس بخش پیش-دادرسی درخواست را به شعبه اول پیش-دادرسی محول نمود.

در تاریخ ۲۰ ژوئن ۲۰۱۸، جلسه بررسی ای به صورت غیر علنی و تنها با حضور دادستان برگزار شد. نسخه ویرایش شده مشروح جلسه در تاریخ ۲۶ جولای ۲۰۱۸ برای عموم منتشر شد.

در ۶ سپتامبر ۲۰۱۸، دادرسان شعبه پیش-دادرسی تصمیم خود را مبنی بر آنکه دیوان می تواند صلاحیت خود را نسبت به ادعای اخراج مردم روهینگای از میانمار به بنگلادش و نیز نسبت به سایر جرایم بالقوه ذیل ماده ۷ اساسنامه رم اعمال کند، منتشر ساختند.

در ۱۸ سپتامبر ۲۰۱۸، دادستان دیوان اعلامیه ای را مبنی بر آغاز ارزیابی مقدماتی در مورد ادعای اخراج مردم روهینگا از میانمار به بنگلادش صادر کرد.

از حقوق بنیادین، کشتار، خشونت جنسی، ناپدید سازی اجباری، تخریب و غارت.

فعالیت‌های دفتر دادستانی

از زمان اعلام رسمی آغاز ارزیابی مقدماتی در سپتامبر ۲۰۱۸، دفتر دادستان بر جمع آوری اطلاعات مربوطه از منابع قابل اعتماد تمرکز کرده است. این اقدام شامل اطلاعات عمومی در دسترس، اطلاعات از سوی افراد و گروه‌ها، دولت‌ها و نهادهای بین‌الدولی یا غیردولتی از جمله مجموعه «سازمان ملل متحد» می‌شود. دفتر دادستان، حجم زیادی از اطلاعات را در حوزه عمومی جمع‌آوری کرده است و در راستای تحلیل و تایید شدت و اهمیت اطلاعات دریافتی از جمله از طریق فرایند مستقل و دقیق ارزیابی منابع، گام‌هایی برداشته است.

دفتر دادستانی هم‌چنین با دینفعان این حوزه از جمله با برگزاری جلسات در دیوان، درباره همه مسائل مربوط به ارزیابی اولیه مشورت‌خواهی و ارتباط داشته است.

نتیجه و گام‌های بعدی

در حال حاضر دفتر دادستانی در حال انجام ارزیابی جامع داده‌ای و حقوقی اطلاعات موجود به منظور اثبات این موضوع است که آیا مبنای معقولی برای باور به این که جرایم ادعایی داخل در صلاحیت دیوان رخ داده است وجود دارد یا خیر؟ مطابق با «سند خط مشی ارزیابی مقدماتی»، دفتر دادستانی در این مرحله از ارزیابی، اطلاعات موجود در مورد دادرسی‌های ملی مربوطه را نیز جمع‌آوری می‌کند. دفتر دادستان در صد تکمیل «ارزیابی مقدماتی» در یک بازه زمانی معقول است.

سطوح ملی، به ویژه در ایالت‌های کچین، کاین، راکین و شان برجسته شده است. این منازعات قومی که تا امروز ادامه دارد، شاهد دوره‌هایی از خشونت و درگیری بین نیروهای نظامی دولتی، نیروهای دولت محلی و تعدادی گروه‌های مسلح و نیز میان همین گروه‌ها بوده است.

ایالت «راکین»، در قسمت شمالی بخشی که هم‌مرز بنگلادش است، سکونت‌گاه اقلیت‌های متعدد مذهبی و قومی است. به ویژه، اعضای جمعیت «روهینگیا»، یک گروه اقلیتی قومی مسلمان، بر اساس گزارش‌ها متحمل سال‌ها سرکوب نظام یافته شدید شده‌اند که در نتیجه سیاست‌های دولتی و رویه‌هایی بوده است که به نفی تدریجی وضعیت حقوقی، هویت، شهروندی و مشارکت سیاسی ایشان، و همچنین محدودیت در حقشان برای آزادی جابجایی، دسترسی به غذا، معیشت، مراقبت‌های بهداشتی و آموزش منجر شده است.

در سال ۲۰۱۲ و مجدداً در سال ۲۰۱۶، خشونت‌ها فوراً کرد و نیروهای امنیتی، بر اساس ادعاها، مرتکب شماری از نقض‌های فاحش حقوق بشر علیه اقلیت‌های مسلمان در ایالت راکین، به همراه افزایش محدودیت‌های عمومی علیه ایشان و گستراندن موجی از نفرت شده‌اند که روهینگیا و دیگر مسلمانان را به عنوان تهدیدی برای میانمار و بودائیسیم معرفی می‌کند.

تحولات به‌طور قابل‌توجهی در ۲۵ آگوست ۲۰۱۷ بدتر شد، هنگامی که «ارتش رستگاری روهینگیا» به عنوان یک گروه مسلح مخالف در ایالت راکین، بنابر ادعا، حمله‌های هماهنگ شده‌ای را به یک پایگاه نظامی و تا ۳۰ پاسگاه نیروی امنیتی در سراسر بخش شمالی ایالت راکین میانمار آغاز نمود. بر اساس گزارشات، این حملات فوراً با عملیات‌های «پاکسازی» که جمعیت روهینگیا را هدف گرفته بود دنبال شد که به مدت دو ماه به طول انجامید. در طول این عملیات‌ها بیش از ۴۰ درصد روستاها در ایالت راکین شمالی به‌طور کامل یا جزئی تخریب شدند و تخمین زده می‌شود که تا سپتامبر ۲۰۱۸ بیش از ۷۲۵.۰۰۰ روهینگایی به دولت همسایه یعنی بنگلادش گریخته‌اند.

جرایم ادعایی

ارزیابی مقدماتی بر جرایمی متمرکز است که بخشی از آن در سرزمین بنگلادش از ژوئن ۲۰۱۰ اتفاق افتاده‌اند، به ویژه در بستر و زمینه تشدید خشونت‌ها که در میانمار در آگوست ۲۰۱۷ رخ داد و منجر به اخراج صدها هزار نفر از اعضای مردم روهینگایی از میانمار به بنگلادش شد.

در این زمینه، ارزیابی مقدماتی برخی از رفتارهای اجباری را مد نظر قرار می‌دهد که ممکن است به جابجایی و بی‌مکانی اجباری جمعیت روهینگیا منتج شده باشد، از جمله محرومیت

مرکز حقوق کیفری بین‌المللی ایران
Iranian Center for
International Criminal Law

www.icicl.org

info@icicl.org

Address:
5037 JV, the Netherlands